

Handläggare
Christian Ringsten
Telefon: 08-50803383**Till**
Järva stadsdelsnämnd

Anmälan av kontorsyttrande avseende Etableringsboendelagen – Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35)

Svar på remiss från Kommunstyrelsen, KS 2025/581

Förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd lägger kontorsyttrandet till handlingarna.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen mottagit remiss gällande betänkandet Etableringsboendelagen - ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35).

Utredningen föreslår ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända. Syftet är att åstadkomma en mer jämlik och planerad fördelning av nyanlända för samtliga kommuner, stärka kommunernas inflytande och motverka trångboddhet och segregation. Förslaget innebär bland annat att kommunerna ges möjlighet att lämna önskemål om antalet nyanlända som de kan ta emot, men beslut om fördelning fattas av Migrationsverket utifrån nationella nyckeltal. Vidare ges möjlighet att anmäla områden med allvarlig social problematik där undantag från bosättning bör göras.

Förvaltningen ställer sig positiv till utredningens ambition att stärka nyanländas rätt till tryggt boende och effektiv etablering genom etableringsboendelagen. Samtidigt vill förvaltningen påpeka att insatserna innebär ökade kostnader och resursbehov för kommunen, särskilt vad gäller boende, stöd och samordning.

Förvaltningen vill även lyfta behovet av tydliga riktlinjer för vad som utgör aktivt deltagande i etableringen samt hur information kan delas mellan myndigheter. Vidare så välkomnar förvaltningen att utredningen öppnar för att på sikt överväga parallella reformer för att förstärka systemet gällande en mer jämlik och planerad fördelning av nyanlända.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd lägger kontorsyttrandet till handlingarna.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet

Etableringsboendelagen - ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35). Yttrande begärs av Bromma, Skarpnäck och Järva stadsdelsnämnder, Stadsledningskontoret, Socialnämnden samt Arbetsmarknadsnämnden senast den 13 maj 2025.

Betänkandet i sin helhet kan läsas [Etableringsboendelagen - ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända](#)

Regeringen beslutade den 15 februari 2024 att tillsätta en särskild utredare för att föreslå ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända.

Förslaget innebär att alla kommuner ska ges ett ansvar att tillhandahålla etableringsboende under en period om högst 36 månader. Kommunerna ges möjlighet att lämna önskemål om antalet mottagna nyanlända, men beslut om fördelning fattas av Migrationsverket utifrån nationella nyckeltal. Bostadssituationen i kommunen och andelen invånare i socioekonomiskt utsatta områden ska vägas in i bedömningen.

Etableringsboendet ska erbjudas till nyanlända som inte kan ordna bostad på egen hand och som aktivt deltar i sin etablering. Kommunerna ges också i uppdrag att ge stöd till övergång till den ordinarie bostadsmarknaden. Rätten till etableringsboende kan upphöra vid bristande deltagande i etableringsinsatser.

Utredningen föreslår vidare att möjligheten till eget boende (EBO) enligt nuvarande lagstiftning tills vidare kvarstår, men att parallella reformer på sikt kan behöva övervägas för att förstärka det nya systemet.

Kommunernas arbete med etableringsboende ska följas upp genom en årlig rapportering, och systemets funktion och effekter ska utvärderas nationellt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ och familj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till utredningens ambition att skapa ett mottagandesystem där individens rätt till tryggt boende och effektivare etableringsmöjligheter sätts i fokus. Att stärka boendekvaliteten och samordnat mottagande mellan kommuner bedöms vara viktiga steg för att främja en långsiktigt hållbar

integration. Samtidigt vill förvaltningen lyfta att all form av etableringsinsatser kan komma att påverka förvaltningens verksamheter, främst gällande resursanvändning.

Förvaltningen vill understryka att införandet av etableringsboendelagen kommer att innebära ökade kostnader för kommunerna, både för att ordna boende samt erbjuda stöd i etableringsprocessen. Det är därför önskvärt att kommunerna tilldelas resurser för att möjliggöra sådant stöd.

Förvaltningen noterar att rätten till etableringsboende är villkorad och kan upphöra i förtid om den nyanlände inte aktivt deltar i sin etablering. Det är därför viktigt att det finns tydliga riktlinjer för vad som utgör aktivt deltagande samt hur information om detta kan delas mellan berörda myndigheter.

Förvaltningen vill lyfta att en tidsbegränsning i etableringsboende riskerar att försämra förutsättningarna för integration, detta då vissa målgrupper har svårt att etablera sig på den ordinarie bostadsmarknaden. Detta berör främst barnfamiljer och kvinnor och kan leda till att fler söker tillfälligt boende via förvaltningen, vilket både ökar kostnaderna och skapar otrygga boendesituationer för barn. Förvaltningen ser därför ett behov av en särskild plan för dessa målgrupper i syfte att underlätta övergången till mer långsiktiga boendelösningar.

Förvaltningen ser positivt på att utredningen öppnar för att parallella reformer kan övervägas på sikt för att förstärka det nya systemet. Möjligheten till eget boende är viktig ur ett självbestämmandeperspektiv, men det är samtidigt viktigt att följa hur denna möjlighet påverkar en mer jämlik och planerad fördelning av nyanlända för samtliga kommuner.

Förvaltningen konstaterar att kommunerna enligt förslaget ska lämna in en årlig rapport avseende omfattningen och kvaliteten på etableringsboendet vilket innebär ökad administration. Förvaltningen anser att det behövs en tydlig struktur för vilka uppgifter som ska rapporteras för att säkerställa att samtliga kommuner rapporterar på ett likvärdigt sätt.

Stadsdelsförvaltningens yttrande expedieras till stadsledningskontoret senast den 13 maj 2025 och anmäls som information till Järva stadsdelsnämnds sammanträde den 22 maj 2025.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd lägger kontorsyttrandet till handlingarna.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Susanna Juvas Hagbjörk
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remissbrev från Kommunstyrelsen, KS 2025/581
2. Betänkandet *Etableringsboendelagen - ett nytt system för bosättning för vissa nyanländ (SOU 2025:35)*
3. Kontorsyttrande över *Etableringsboendelagen – Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35)*

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2025-05-14
Susanna Juvas Hagbjörk, Avdelningschef	2025-05-14